

Dansk Geologisk Forenings møder og ekskursioner december 1970–december 1971

25. januar 1971. *Nanna Noe-Nygaard*: Ghana. Lidt om landets historiske relationer til Danmark og om landets geologi.

Derefter: Ordinær generalforsamling.

Hr. *Sigurd Hansen* valgtes til dirigent. Han konstaterede, at generalforsamlingen var lovligt indvarslet.

Formanden, fru *Tove Birkelund*, aflagde årsberetning, nævnte bl. a. den planlagte store ekskursion til Afrika, nyt om den nordiske geologiske association, publiceringsaktiviteter og forskningsrådets krav til tidsskrifter.

Hr. *Noe-Nygaard* advarede mod at overtage det svenske system med hensyn til finansiering.

Derefter blev regnskaberne gennemgået af foreningens kasserer, hr. *Erik Heller*. De var godkendt af revisorerne.

Hr. *Stockmar* foreslog, at man kunne spare kuverter til Museet og DGU's folk.

Hr. *Kaj Hansen* syntes, regnskabet skulle være i årsheftet. Dette er dog ikke praktisk muligt, hvis årsheftet som nu er fremme til generalforsamlingen.

Formanden indledte en diskussion om eventuel ændring af møde-strukturen. Der var livlig diskussion bagefter. Heri deltog bl. a. hr. *Noe-Nygaard*, hrr. *Fabricius*, *Kaj Hansen*, *Ole Larsen*, *Halkier*, *Søndergård* og *Dauidsen*.

Til formand i foreningen valgtes hr. *Theodor Sorgenfrei* med 27 stemmer, 4 var ugyldige, 1 var blank.

Den øvrige bestyrelse valgtes med 30 stemmer, 1 ugyldig, 1 blank, og kom til at se sådan ud: *Bent Søndergård*, *Valdemar Poulsen*, *Erik Heller*, *Merete Bjerreskov*, *Niels Schrøder* (Århus repr.) og *Mona Hansen*.

Revisorerne hr. *Sigurd Hansen* og *Wienberg Rasmussen* genvalgtes.

Under eventuelt takkede hr. *Søndergård* på *Sorgenfreis* vegne fru *Tove Birkelund* for hendes veludførte formandstid.

10. februar (Århus). *Sigurd Hansen*: Sidste nedisnings maksimum-udbredelse i Syd- og Midtjylland.

15. marts. *N. Hald*: Króksfjörður, en islandsk centralvulkan.

R. Waagstein: Basaltiske til rhyolitiske blandingslavaer og komposite lavaer fra Skálanesfjall, Ny-Island.

I. Printzlau: Den peridotit-inklusionsførende alkaline basalsprovins i Skåne.

30. marts. *V. McGregor*: The old gneisses from the Godthåb district.

19. april. *A. Rosenkrantz* taler mindeord over *Karen Callisen*. (Mindetalen er trykt side 119–127).

V. Münther: Tektonik i det vestgrønlandske basaltområde som oplæg til diskussion om landslides.

21. april (Århus). *Ole Larsen*: Radiometrisk aldersbestemmelse – metoder og resultater. Efter en gennemgang af kalium-argon, rubidium-strontium og uran-bly-metoderne omtaltes de senere års resultater af aldersbestemmelser i Skandinavien og på Grønland.

1. maj (Århus). Foreningsmøde.

Henry Jensen: Nogle geofysiske betragtninger i forbindelse med postglacial eustasi.

Diskussion.

Niels Schrøder: Nogle foreløbige resultater af geoelektriske undersøgelser i området nord for Århus.

Kvartærgeologiske undersøgelser på kortbladet Randers.

(Se referater side 27–40).

Gunnar Larsen: Oversigt over undersøgelserne.

Jørgen Liboriussen: Fabric-studier af smeltevandsgrus og moræneler i den nordlige del af kortbladet Randers.

Arne Villumsen: Geokemiske-sedimentologiske undersøgelser af sen- og postglaciale aflejringer i Rosenholmlavningen.

W. Dansgaard: Noget om kontinuert isaflejring dækkende de sidste 100.000 år. (Klimaregistrering – prognose).

2. maj. Ekskursion til Øst- og Midtjylland. To hovedemner: 1) Træk af Randers-blades kvartærgeologi. Ledere: *Gunnar Larsen*, *Arne Villumsen Jensen* og *Jørgen Liboriussen*. 2) Periglaciale fænomener på Karup hedslette. Leder: *Per Baand*. (Se referat af ekskursionen side 105–111).

12. juni. Ekskursion til Hven. Leder: *Leif Aabo Rasmussen*.

2.–4. juli. Sommerekskursion til Skåne. Ledere: *Jan Bergström* og *Sven Laufeld*, Lund, og *Walter Kegel Christensen*, Århus. (Se referat af ekskursionen side 111–118).

29. september (Århus). *Asger Berthelsen*: Orogene og kratogene foreteelser i grundfjeldets dybzone.

2. oktober. Ekskursion til grusgrav i Hedehusene. Leder: *Helge Gry*.

18. oktober. *John T. Wasson* (Dept. of Chemistry, University of California, Los Angeles): Volatile Elements on the Earth and the Moon.

The crystalline rocks returned from the Apollo missions have compositions similar to terrestrial basalts. Relative to these, however, they differ in the following respects: They are more reduced, with equilibrium P_{O_2} about 3 orders of magnitude lower. They have higher concentrations of refractory elements (such as Ti, Zr, REE), lower concentrations of siderophilic elements (Ni, Ir), and much lower concentrations of volatile elements (Tl, Bi, In). A possible explanation of the difference in volatile-element content is the selective accretion of volatile-rich, comet-like material to the earth during a late stage in the period of planetary formation.

27. oktober (Århus). *Egon Hansen*: Eksempler på anvendelsen af kvantitative metoder inden for geofysikken.

En række fluvialmorfologiske processer tiltrækker sig stor opmærksomhed fra såvel geofysisk som ingeniørmæssig side. Der indledtes med en kort gennemgang af de mulige bundformer (herunder mæandrer), der kan forekomme, når sedimenter transporteres af rindende vand. Der redegjordes herunder for de fysiske processer, der er ansvarlige for bundformernes dannelse. Dernæst omtaltes det, hvorledes en matematisk formulering af problemerne gør det muligt at forklare bundformernes dannelse som et instabilitetsfænomen.

6. november. Årsmøde. *Det danske sedimentationsområdes geologi.*
Formanden åbnede mødet.

Leif Banke Rasmussen: Oversigt over dybdeboringerne på dansk landområde 1965–68. (Se referat af foredrag side 41–48).

Olaf Michelsen: Den nedrekarbone lagserie i boringen i Ørslev nr. 1 og dens foraminifer fauna. (Se referat af foredraget side 95–100).

Finn Berthelsen: Den nedrekarbone mikroflora i Ørslev nr. 1. (Se referat af foredraget side 49–54).

Ole Larsen: Absolut datering af Nedre Perm vulkaniter i Danmark. (Se referat af foredraget side 91–94).

Ole Bruun Christensen: Biostratigrafiske bidrag til tolkningen af det Danske Sænkingsområdes udvikling i det mellemste Mesozoikum. (Se referat af foredraget side 55–62).

Erik Stenestad: Træk af det danske bassins udvikling i Øvre Kridt. (Se referat af foredraget side 63–69).

Inger Bang: Danien- og Selandienstratigrafi i den østlige del af Nordsøbassinet.

Arne Dinesen: Foraminiferselskaber fra de jyske eocæne formationer. (Se referat af foredraget side 70–78).

Finn Nyhuus Kristoffersen: Foraminiferzoner i Miocænet i Jylland. (Se referat af foredraget side 79–85).

Arne Buch: Undersøgelser over det marine Kvartær i Nordsøområdet. (Se referat af foredraget side 86–90).

Efter mødet var der en uformel sammenkomst med middag, kaffe, dans m. m. på Mineralogisk Museum.

Møder i Palæontologisk Klub december 1970–december 1971

14. december 1970. *J. Birket-Smith:* Fossile insekter fra Grønland og Spitzbergen.

H. Wienberg Rasmussen: Ramide krebsdyr fra Nûgssuaq.

1. marts 1971. *W. Kegel Christensen:* En stratigrafisk analyse af belem-

niterne fra Särdaal, en ny kridtlokalitet beliggende ca. 40 km nord for Båstad på vestkysten af Sverige, samt fordele og ulemper ved forskellige regressionsliniers anvendelse i palæontologien.

5. april. *F. Surlyk*: Jura og Nedre Kridt stratigrafi i det sydlige Jameson Land (Østgrønland). *U. Asgaard*: Portræt af en svindler.

17. maj. *E. Stenestad*: Foraminiferstratigrafi i Nordjyllands Kridt.

4. oktober. *Friedrich Schmid*: Das Maastricht von Hemmoor.

22. november. Professor *Zofia Kielan-Jaworowska* (Warszawa). Results of the Polish-Mongolian Palaeontological Expeditions to Mongolia.

Møder i Mineralogisk-Petrografisk Klub december 1970–december 1971

Et planlagt møde 6. oktober 1971 blev aflyst.

Møder i Kvartærgeologisk Klub december 1970–december 1971

7. december 1970. *A. Berthelsen*: Periglaciale fænomener i Nordvest-Sjælland.

8. marts 1971: *J. Krüger*: Glacialmorfologi i Sydsjælland.

15. november: *A. Berthelsen*: Om flod-, fjord- og tunneldale i Midtjylland. Et diskussionsindlæg. Se referat af foredrag side 101–104.

Møder i Petrologisk Klub december 1970–december 1971

26. januar 1971. Valg af nyt præsidium.

Asgar Ken Pedersen: Om de tertiære lavaer fra det nordlige Disko, Grønland.

16. februar. *E. Kirsbo*, *J. Thuesen* og *J. Rose-Hansen*: Universitetets nye datacenter – petrokemisk databehandling.

16. marts. *J. C. Bailey*: Trace element studies in peralkaline granites.

23. marts. Professor *A. Streckeisen*, Bern: Principles of classification and nomenclature of igneous rocks.

30. marts. *V. McGregor*: The old gneisses from the Godthåb district.

20. april. *B. Poty*, Nancy: Alpine clefts – equilibria between minerals and solutions.

J. Tourer, Nancy: Fluid inclusions in granulite facies rocks of Southern Norway.

16. november. *Hans Urban*: Mineralogiske og geokemiske undersøgelser i Rogaland og Vest Agder, Sydnorge.

23. november. Fiskeråset komplekset. *T. C. R. Pulvertaft*: Indledning. *J. Myers* (GGU): Magmatiske strukturer i et mindre område. *M. Ghisler*: Økonomiske muligheder.

30. november. *Mogens Rasmussen*: Geologiske og geofysiske undersøgelser i det nordlige Atlanterhav udført i sommeren 1971 af USNS »Lynch«.

Møder i de geologistuderendes klub »Steno« december 1970–december 1971

3. december 1970. *Vagn Jensen*: Glas.

11. december 1970. Julefest med tale af *S. E. Bendix Almgreen*. Derefter punchebord.

18. februar 1971. Generalforsamling. Kendtes ugyldig.

25. februar. *John Frederiksen*: Morænestratigrafi og Isstrømskronologi (Optagelsesforedrag).

3. marts. Generalforsamling: Valg af ny bestyrelse.

11. marts. *Jan H. Allaart*: Aktualismen og udviklingen af jordens atmosfære.

18. marts. *Lars Skov Andersen*: Multipel foldning.

Berit Kjær Nielsen: Introduktion til mørkekammeret.

25. marts. *Torben Jürgensen*: Nedre Danien stratigrafi på bryozoaer (Optagelsesforedrag).

2. april *Tommy Jørgart*: Der Mondbewohner und seine Kunstgalerie. Derefter bogauktion og forårsfest.

22. april. *Søren T. Malling*: Intrusionsmekanismer.

29. april. *H. Wallenberg*: Jordskælv.

1. oktober. Rusmodtagelse. Rustale: *Valdemar Poulsen*.

7. oktober. *Niels Springer*: K/Ar-datering af Eocæne askelag på Mors med almen indledning.

14. oktober. *Berit Kjær Nielsen*: Arctic soils.